

УДК 621.31

В.М. Фіцай

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ СОНЯЧНОЇ ТА ВІТРОВОЇ ЕНЕРГІЇ ДЛЯ ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ

V.M. Fitsaj

INTEGRATED USE OF SOLAR AND WIND ENERGY FOR ENERGY SUPPLY

Зростання потреб в енергоресурсах і ріст цін на органічне паливо в поєднанні зі станом електричних мереж і обладнання, а також негативний вплив традиційних енергетичних об'єктів на навколишнє середовище викликає необхідність в пошуках альтернативних джерел енергії.

Одним із шляхів вирішення даної задачі є використання в системі енергозабезпечення сонячної і вітрової енергії.

Дослідження показують, що найбільш ефективним використанням сонячної і вітрової енергії є отримання тепла, оскільки найкраще використовується потенціал цих джерел, і не потрібні складні перетворюючі пристрої. Однак інформації, яка дозволяє оцінити вплив основних параметрів і умов експлуатації геліо-, вітро- і комбінованих геліовітроенергетичних установок (ГЕУ, ВЕУ і КГВЕУ) на ефективність застосування сонячної і вітрової енергії для отримання тепла і енергії, недостатньо.

Для забезпечення ефективності роботи геліо- і вітроенергетичних установок в реальних умовах при їх спорудженні необхідно враховувати ряд особливостей. Нижче наведені рекомендації по спорудженню та розміщенню окремих елементів геліо- і вітроенергетичних установок, розроблені на основі аналізу світового досвіду використання геліо- і вітроенергетичних установок і певною мірою узагальнюючи досвід проектування цих установок в країні і за кордоном.

Рекомендації для геліоенергетичних та вітроенергетичних установок:

- орієнтація сприймаючих панелей колекторів повинна відповідати південному напрямку з можливим відхиленням на захід – до 20°, на схід – до 30°. Кут нахилу колекторів до горизонту в умовах нашої області приймається: для ГЕУ сезонної дії – 25°, цілорічної – 40°;

- в якості теплоносія геліоконтура з двоконтурною ГЕУ слід використовувати нетоксичний і негорючий антифриз. При цьому для антифризу повинен бути передбачений розширювальний бак, ємність якого становить приблизно 1-2 % ємності геліоконтура, включаючи сам колектор;

- в двоконтурних схемах ГЕУ можуть бути використані ємності або проточні теплообмінники. У першому випадку площа теплообмінника приймається в межах 0,08...0,12 м², у другому випадку – 0,05...0,07 м² в розрахунку на 1 м² сонячного колектора;

- при спорудженні декількох ВЕУ для виключення ефекту взаємного затінення вітроколів їх необхідно розташовувати один від одного на відстані $(8...12) D_{BK}$ (діаметр вітроколеса);

- місце розміщення ВЕУ не повинно знаходитися на шляхах сезонних міграцій перелітних птахів.